

PRAHA 1/2 SKA%o CHODNÁ•KY

ÁšterÁ½, 21 srpen 2018

Venku je pÁ™Á-Á;ernÁ›, tak z domu vyjdeme jenom brzy ráino, chvíli•ku se venÁ-Á-me odpoledne a pak zase aÁ¾ veÁ•er. B abychom trajdali venku, je den docela dlouhÁ½. UklÁ-zet je nuda a tak sjÁ-Á¾dÁ-m uÁ¾ sedmou Á™adu seriÁ;lu â€žTeorie ve tÁ™eskuâ€œ. Je to sranda, ale koukat na to nonstop, to se takÁ© nedÁ;í. A tak obÁ•as juknu do Kudlanky na to, co jsme tam ps jeÁ;tÁ› v tÁ›ch Á;Á¥astnÁ›jÁ;Á-ch dobÁ;ích.

Narazila jsem tam na Á•IÁ;nek od Daniely o praÁ¾skÁ½ch chodnÁ-cÁ-ch. PoÁ•etla jsem si, protoÁ¾e Prahu má;ím rá;ida a mozaiková© chodnÁ-ky patÁ™ily k jejÁ-mu koloritu. BohuÁ¾el, patÁ™ily, ale jen do tÁ© doby, neÁ¾ patÁ™ila doba asfaltová;í a betonová;í. Ze svÁ©ho dá›tstvÁ- jeÁ;tÁ› pamatuji, Á¾e mozaiková© dlÁ;Á¾dÁ›nÁ- bylo vÁ;jude.

KvalitnÁ- mramor byl za branami mÁ›sta a dlaÁ¾diÁ•, kterÁ½ umÁ›l sestavit tradiÁ•nÁ- ornamenty, z ruÁ•nÁ› Á;itÁ-panÁ½ch rá-Á¾ovÁ½ch a ÁjedodomrÁ½ch kostiÁ•ek byl pÁ;ín. RÁ-Á¾ovÁ© a ÁjedodomrÁ©, ze sliveneckÁ©ho mramoru, zdobily obyÁ•ejnÁ© chodnÁ-ky, sloÁ¾itÁ›jÁ;Á- vzory z bÁ-lÁ½ch a tÁ©mÁ›Á™ modrÁ½ch kostek, ty byly jen pÁ™ed vÁ½znamnÁ½mi stavbami, nebo kostely.

DlaÁ¾ba byla krÁ;snÁ;í, ale pohroma pro vysokÁ© podpatky, stejnÁ› tak jako bylo pohromou pro nastupujÁ-cÁ- automobilismus jezdit po koÁ•iÁ•Á-ch hlavÁ;ích Á¾ulovÁ½ch kostek.

A tak se likvidovalo, vytrhanÁ© Á¾ulovÁ© a mramorová© kostky pak skupovala rakouská;í má›steÁ•ka, která;í si jimi dlÁ;Á¾dila svÁ;í nÁ;ímÁ›stÁ-. NÁ›kde kostky skonÁ•ily i pod asfaltem, nebo betonem, nÁ›kterÁ© jenom vytrhanÁ© a vedle pohozenÁ©, se dodnes vÁ;ilÁ- nÁ›kde na krajÁ-ch cest, pohÁ™benÁ© plevelem.

PoslednÁ- desetiletÁ- se zaÁ•alo blÁ½skat na lepÁ;íÁ- Á•asy a mozaiková© chodnÁ-ky se obnovujÁ-. RÁ-Á¾ovÁ½ a ÁjedodomrÁ½ sliveneckÁ½ mramor je ale vytlá•ovÁ;ín slezskÁ½m mramorem. Á koda, protoÁ¾e ve sliveneckÁ©m lomu, dneska jiÁ¾ Á•Á;ísti Prahu, se stÁ;jle jeÁ;tÁ› tÁ›Á¾Á- a je na pamÁ;ítkÁ;Á™Á-ch, aby lobovali za tradiÁ•nÁ- kÁ;ímen pro Prahu. TakÁ© nenÁ- nikdo, kdo by kostky Á;itÁ-pal ruÁ•nÁ›. SlezskÁ© kostky jsou bÁ-lÁ© a ÁjedivÁ© a jedna jako druhÁ;í, sekanÁ© strojem, a proto se s nimi dajÁ- sestavit pouze geometrickÁ© vzory.

Zmizelou pamÁ;ítkou je i dalÁ;íÁ- zajÁ-mavÁ½ chodnÁ-kovÁ½ prvek, tzv. anglickÁ© dvorky, kterÁ© vnÁ;íjely svÁ›tlo do podÁrovÁˆovÁ½ch má-stnostÁ- v domech. Ty uÁ¾ najdete v pÁˆvodnÁ- podobÁ› jenom vzÁ;icnÁ›, nikdo uÁ¾ nikdy nenahradÁ- rozbitÁ© sklenÁ›nÁ© luxfery.

TradiÁ•nÁ-ch vzorÁˆ dlÁ;Á¾dÁ›nÁ- je dvacet pÁ›t, jenÁ¾e ne vÁ;jechny jdou sestavit z pravidelnÁ½ch kostek, sloÁ¾itÁ© vzory jsou na sestavenÁ- i drahÁ© a proto se dnes nepouÁ¾Á-vajÁ-, pokud to vÁˆbec jeÁ;tÁ› nÁ›jakÁ½ mistr dlaÁ¾diÁ• vÁˆbec umÁ-. NejlepnÁ›jÁ;Á- jsou ty, kterÁ© se pÁ™mi dlÁ;Á¾dÁ›nÁ- vklÁ;jdajÁ- do jednoduchÁ© formy z

prken.

Jak se vzory jmenují? Klasika je sedmdesátka s drakem, ale i bez draka. Sedmdesátka znamená rozměr čtverce 70 cm. V současně době se používají 6 x 6 cm kostky, kterých ve čtverci bývá 11, nebo 12 a tak to vlastně ani sedmdesátka už není.

Další - drak - ve hodně používají vzory jsou různé s drakem, kámen, jachovnice a také hvězdy a kámen, kterých bývají pět kostek. Některé vzory byly zcela unikátní a pouze v jednom provedení, jako někdejší koberec vzor pět Obecní domem; ten už ale najdete jenom na dochované fotce.

Jestli budete v nějakém výtápní-mě, koukněte se také pod nohy, starou dlažbu najdete městy i v Olomouci, Třebíči, Jindřichově Hradci i v České Krumlově!

Trochu
si posteskla

DEERES